

การดำเนินการเพื่อจัดการความเสียหายการทุจริต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากหลายสาเหตุ ดังนั้น ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องมีการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตที่จะเกิดขึ้น และเป็นเจตจำนงของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๓ ที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ และสามารถตอบสนองนโยบายรัฐบาลในการป้องกันการทุจริตในภาครัฐ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๓ ได้กำหนดมาตรการกิจกรรม แนวทางในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตเพื่อประสิทธิภาพของการทำงานต่อไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๓

กรกฎาคม ๒๕๖๔

สารบัญ

	หน้า
๑. แผนจัดการความเสี่ยงป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน	๑
๒. ภาพกิจกรรมการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔	๕

ภาคผนวก

- คู่มือป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๓

รายงานผลตามแผนจัดการความเสี่ยงเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๓ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ และได้ร่วมกันจัดทำมาตรการจัดการความเสี่ยง และดำเนินการตามมาตรการจัดการความเสี่ยงที่กำหนดไว้ ๔ ปัจจัยเสี่ยง มีผลการดำเนินงานตามแผนจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ดังนี้

ปัจจัยที่เกิดความเสี่ยง	มาตรการจัดการความเสี่ยง	ดำเนินการแล้วและเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง	อยู่ระหว่างดำเนินการ	ยังไม่ได้ดำเนินการ	เอกสารประกอบ
๑. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ	๑. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการและบุคลากรปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเคร่งครัด	✓			
	๒. ควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านการจัดซื้อจัดจ้างจัดทำรายงานสรุปการจัดซื้อจัดจ้างรายไตรมาสและเสนอให้หัวหน้าส่วนราชการรับทราบทุกครั้ง	✓			
	๓. ควบคุม กำกับ ดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง รับผิดชอบต่อความไม่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้เสนองานในการจัดซื้อจัดจ้าง	✓			
	๔. ควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการและบุคลากรให้ปฏิบัติตาม พ.ร.บ.การจัดซื้อจัดจ้างอย่างเคร่งครัด	✓			

[illegible]

[illegible]

รายงานผลการจัดกิจกรรมการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยง
ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน
กับผลประโยชน์ส่วนรวม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

รายงานผลการจัดกิจกรรมจัดการความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต
หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๓ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. กิจกรรมเสริมสร้างความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ค่านิยม และวัฒนธรรมองค์กรที่ไม่ทนต่อการทุจริต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๓ กำหนดให้ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษาทุกคน ทำกิจกรรมเสริมสร้างความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กรที่ไม่ทนต่อการทุจริต โดยกำหนดให้ทุกวันจันทร์แต่งเครื่องแบบเข้าแถวเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ สวดมนต์ไว้พระ ถวายความเคารพหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ ร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี กล่าวคำปฏิญาณตนเป็นข้าราชการที่ดี และกล่าวคำปฏิญาณเขตพื้นที่การศึกษาสุจริต

กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร
เข้าแถวเคารพธงชาติ และกล่าวคำปฏิญาณเขตสุจริต

วันจันทร์ที่ 21 มิถุนายน 2564 (เวลา 08.00 น.) นายวิรัตน์ ไกรแก้ว ผอ.สพป.น.3 นำคณะบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 เข้าแถวร้องเพลงชาติ สวดมนต์ไว้พระ เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงสดุดีจอมราชา และกล่าวคำปฏิญาณตนเพื่อเป็น ข้าราชการที่ดีของแผ่นดิน เพื่อแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ ณ บริเวณอาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3

งานประชาสัมพันธ์ กลุ่มอำนวยการ สพป.นครศรีธรรมราช เขต 3
: ประชาสัมพันธ์ สพป.นครศรีธรรมราช เขต สาม

งานประชาสัมพันธ์ กลุ่มอำนวยการ สพป.นครศรีธรรมราช เขต 3 ที่ตั้ง เลขที่ 99 หมู่ที่ 9 ต.ท้องสำเภา อ.เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช 80190
โทร 0 7536 2701 6 โทรสาร 0 7577 1298 9 เว็บไซต์ <http://www.nst3.go.th>

๒. กิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๓

เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ นายวิรัตน์ ไกรแก้ว ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๓ ประธานพิธีเปิดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ณ กิตติภูมิฮิลล์ อำเภอหนองพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมี ประธานกลุ่มเครือข่าย ๑๗ กลุ่มเครือข่าย ทีม ก.ต.ป.น. ผู้อำนวยการกลุ่ม และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง วัตถุประสงค์เพื่อพิจารณากลั่นกรอง โครงการกิจกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย กลยุทธ์ จุดเน้น ยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ และ สพฐ. เพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

๓. กิจกรรมประชุมคณะกรรมการประเมินผลการควบคุมภายใน

วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ นายวิรัตน์ ไกรแก้ว ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๓ มอบหมายให้ นายพยุงค์ ทองคำ รอง ผอ.สพป.นศ.๓ ประธานการประชุม คณะกรรมการประเมินผลการควบคุมภายใน โดยมีคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำรายงาน การติดตามประเมินผลการควบคุมภายใน และสรุปผลการประเมินการควบคุมภายในภาพรวมของ สพป.นศ. ๓ ณ ห้องประชุมปะการัง สพป.นศ.๓

๔. กิจกรรมจัดประชุมเพื่อพิจารณาจัดตั้งงบประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ งบลงทุน ค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง

วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ นายวิรัตน์ ไกรแก้ว ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๓ มอบหมายให้ นายมนูญ รักดี รอง ผอ.สพป.นศ.๓ ประธานการประชุม พิจารณาจัดตั้งงบประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ งบลงทุน ค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง โดยมีนายพยุงค์ ทองคำ รอง ผอ.สพป.นศ.๓ ประธานกลุ่มเครือข่าย ผอ.กลุ่มนโยบายและแผน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณา เติร์ยมการจัดตั้งงบประมาณ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้กับโรงเรียนในสังกัด ที่มีความจำเป็นขาดแคลนในด้านครุภัณฑ์ อาคารเรียน อาคารประกอบและสิ่งก่อสร้าง ณ ห้องประชุมกัลปิงหา สพป.นศ.๓

๕. กิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุภาครัฐ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ นายวิรัตน์ ไกรแก้ว ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๓ มอบหมายให้ นายมนูญ รักดี รอง ผอ.สพป.นศ.๓ ประธานพิธีเปิดประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดซื้อจัดจ้างและบริหารพัสดุภาครัฐ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานพัสดุของโรงเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องเป็นตามระเบียบ ณ ห้องประชุมเทพนิมิต สพป.นศ. ๓ โดยมีนางสาวอุบลรัตน์ แดงขาว นักวิชาการคลังชำนาญการ สำนักงานคลัง จังหวัดนครศรีธรรมราช นายอภิชัย ศรีสุขใส นักวิชาการพัสดุชำนาญการ เป็นวิทยากรให้ความรู้ในครั้งนี้

๖. กิจกรรมประชุมคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวัน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

วันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๔ นายวิรัตน์ ไกรแก้ว ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๓ ประธานการประชุมคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวัน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา โดยมี ดร.เจตพงศ์ กิตติพร รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๓ สาธารณสุขอำเภอยะใหญ่ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลท้องลำเจียก และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมการประชุมในครั้งนี้ เพื่อวิเคราะห์ กลั่นกรอง พิจารณาโรงเรียนที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณเงินดอกผลจากกองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา ณ สพป.นศ.๓

๗. กิจกรรมเปิดการอบรมสัมมนาโครงการปลูกฝังและสร้างจิตสำนึก และค่านิยมการต่อต้านและไม่ทนต่อการทุจริต

วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ นายวิรัตน์ ไกรแก้ว ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๓ ประธานพิธีเปิดการอบรมสัมมนาโครงการปลูกฝังและสร้างจิตสำนึก และค่านิยมการต่อต้านและไม่ทนต่อการทุจริต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ผ่านระบบออนไลน์ ณ ห้องประชุมปะการัง สพป.นศ.๓

สพป.นศ.3 อบรมสัมมนาโครงการปลูกฝังและสร้างจิตสำนึก และค่านิยมการต่อต้านและ ไม่ทนต่อการทุจริต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

วันที่ 21 มิถุนายน 2564 (เวลา 09.00 น.) นายวิรัตน์ ไกรแก้ว ผอ.สพป.นศ.3 ประธานพิธีเปิดอบรมสัมมนาโครงการปลูกฝังและสร้างจิตสำนึก และค่านิยมการต่อต้านและไม่ทนต่อการทุจริต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ประจำปีงบประมาณ 2564 ผ่านระบบออนไลน์ วิทยากรการอบรมสัมมนาในครั้งนี้ได้รับเกียรติจาก นายประเวศ ศิริศักดิ์วัฒน อัยการพิเศษฝ่าย สำนักงานปราบปรามการทุจริต ภาค 8 และ นายกรรณรัช รัตนคช เจ้าพนักงานป้องกันการทุจริตชำนาญการ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติประจำจังหวัดนครราชสีมา ณ ห้องประชุมปะการัง สพป.นศ.3

งานประชาสัมพันธ์ กลุ่มอำนวยการ สพป.นครราชสีมา เขต 3 ที่ตั้ง เลขที่ 99 หมู่ที่ 9 ต.ท้องลำเจียก อ.เขยใหญ่ จ.นครราชสีมา 80190
: ประชาสัมพันธ์ สพป.นครราชสีมา เขต สาม

โทร 0 7536 2701 6 โทรสาร 0 7577 1298 9 เว็บไซต์ <http://www.nst3.go.th>

๘. กิจกรรมประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ นายวิรัตน์ ไกรแก้ว ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๓ ประธานการประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้การบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรดำเนินการได้ถูกต้องต่อเนื่องบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล ณ ห้องประชุมกัลปิงหา สพป.นศ.๓

วันที่ 1 กรกฎาคม 2564 (เวลา 09.00 น.) นายวิรัตน์ ไกรแก้ว ผอ.สพป.นศ.3 ประธานการประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง สพป.นศ.3 โดยมี นายมนูญ รักดี นายพยนต์ ทองคำ รอง สพป.นศ.3 ผู้อำนวยการกลุ่ม และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้การบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรดำเนินการได้อย่างถูกต้องต่อเนื่องบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ณ ห้องประชุมกัลปิงหา สพป.นศ.3

๙. กิจกรรมประชุมคณะกรรมการผู้รับผิดชอบตัวชี้วัดการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (Integrity and Transparency Assessment: ITA)

วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔ นายวิรัตน์ ไกรแก้ว ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๓ ประธานการประชุมคณะกรรมการผู้รับผิดชอบตัวชี้วัดการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (Integrity and Transparency Assessment: ITA) วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและยกระดับหน่วยงานในด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ยกระดับการบริหารจัดการให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ณ ห้องประชุมกัลปังกา สพ.นศ.๓

ประชุมคณะกรรมการผู้รับผิดชอบตัวชี้วัดการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

วันที่ 2 กรกฎาคม 2564 (เวลา 09.00 น.) นายวิรัตน์ ไกรแก้ว ประธานการประชุมคณะกรรมการผู้รับผิดชอบตัวชี้วัดการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 โดยมี นายพยุงค์ ทองคำ ดร.เจตพงศ์ กิตติพร รอง ผอ.สพ.นศ.3 ผู้อำนวยการกลุ่มร่วมประชุมในครั้งนี้ วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและยกระดับหน่วยงานในด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ยกระดับการบริหารจัดการให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ณ ห้องประชุมกัลปังกา สพ.นศ.3

งานประชาสัมพันธ์ กลุ่มอำนวยการ สพ.นศ.๓ นครศรีธรรมราช เขต 3 ที่ตั้ง เลขที่ 99 หมู่ที่ 9 ต.ท้องสาเชิง อ.เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช 80190
: ประชาสัมพันธ์ สพ.นศ.๓ นครศรีธรรมราช เขต สาม

โทร 0 7536 2701 6 โทรสาร 0 7577 1298 9 เว็บไซต์ <http://www.nst3.go.th>

๑๐. กิจกรรมโครงการอบรมเสริมสร้างและพัฒนาวิสัย คุณธรรม จริยธรรม ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๓ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ นายวิรัตน์ ไกรแก้ว ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๓ ประธานการอบรมโครงการอบรมเสริมสร้างและพัฒนาวิสัย คุณธรรม จริยธรรม ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๓ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยวิธีการอบรมทางไกลผ่าน Video Conference System โดยวิทยากร นายวุฒิชัย แสงสำราญ รองอธิบดีศาลปกครองนครศรีธรรมราช

สพป.นศ.๓ อบรมทางไกลโครงการอบรมเสริมสร้างและพัฒนาวิสัย คุณธรรม จริยธรรม ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สพป.นศ.๓ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

วันที่ 6 กรกฎาคม 2564 (เวลา 09.00 น.) นายวิรัตน์ ไกรแก้ว ผอ.สพป.นศ.3 ประธานพิธีเปิดโครงการอบรมเสริมสร้างและพัฒนาวิสัย คุณธรรม จริยธรรม ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ระบบ Video Conference System พร้อมด้วย ดร.เจตพงศ์ กิตติพร รอง ผอ.สพป.นศ.3 โดยมี นายวุฒิชัย แสงสำราญ รองอธิบดีศาลปกครองนครศรีธรรมราช วิทยากรการอบรมในครั้งนี้ วัตถุประสงค์ เพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเรื่องวินัย คุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเหมาะสมกับการประกอบอาชีพครู ณ ห้องประชุมปะการัง สพป.นศ.3

๑๑. กิจกรรมตรวจสอบของหน่วยตรวจสอบภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

โครงการ	ปฏิบัติการตรวจสอบภายใน
แผนงาน	พื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
สนองนโยบาย สพฐ.	ที่ 3 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
สนองยุทธศาสตร์จังหวัด	ที่ 3 การพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
สนองกลยุทธ์ สพ.นศ.3	ที่ 2 พัฒนาคุณภาพผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา
ลักษณะโครงการ	โครงการใหม่
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 หน่วยตรวจสอบภายใน
ผู้รับผิดชอบโครงการ	นางอาภรณ์ หัสติสารและนางกมลวรรณ กังวานเกียรติกุล
ระยะเวลาดำเนินการ	ตุลาคม 2563 – สิงหาคม 2564

1. หลักการและเหตุผล

การตรวจสอบภายใน นับว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหาร ในการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการต่าง ๆ ภายในหน่วยงาน และสถานศึกษาในสังกัด รวมทั้งการให้ข้อเสนอแนะแนวทางหรือมาตรการที่จะทำให้เกิดผลการปฏิบัติงานสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบที่กำหนด การตรวจสอบภายในจึงต้องตรวจสอบให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ภารกิจที่ดำเนินการตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ขององค์กร และภารกิจตามปกติของหน่วยงานบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ

เพื่อให้งานตรวจสอบภายใน ของหน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 มีความเข้มแข็ง สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานในส่วนราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล จึงมีความจำเป็นต้องศึกษา หาวิธีการในการส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้ตรวจสอบภายใน ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อประกันคุณภาพของงานตรวจสอบภายในให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และเพื่อให้การบริหารจัดการของสถานศึกษาบังเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้จัดทำโครงการปฏิบัติการตรวจสอบภายในขึ้น

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลและตัวเลขต่าง ๆ ทางด้านการเงิน การบัญชี

2.2 เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรี และนโยบายที่กำหนด

2.3 เพื่อประเมินผลการดำเนินงานและให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.4 เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายผู้ตรวจสอบภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ และร่วมกันจัดการองค์ความรู้ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เป้าหมาย

3.1 เชิงปริมาณ

3.1.1 สถานศึกษาในสังกัด จำนวน 45 แห่ง ได้รับการตรวจสอบความถูกต้องของการควบคุมด้านการเงินการบัญชี, กิจกรรมเงินอุดหนุนรับจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจัดโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา, การจัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และตรวจสอบโครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

3.1.2 ผู้ตรวจสอบภายใน จำนวน 2 คน ได้เข้ารับการอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการในส่วนที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อย 3 ครั้ง/คน/ปี

3.2 เชิงคุณภาพ

3.2.1 สถานศึกษาในสังกัดที่ได้รับการตรวจสอบภายใน สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง และเพื่อให้ฝ่ายบริหารได้รับทราบปัญหาการปฏิบัติงานและสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว

3.2.2 ผู้ตรวจสอบภายในที่ได้เข้าร่วมอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ สามารถนำความรู้ประสบการณ์ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มาปรับใช้ในการปฏิบัติงานตรวจสอบได้

4. กิจกรรมและการดำเนินการ

ที่	ขั้นตอน/กิจกรรม	วัน/เดือน/ปี	ผู้รับผิดชอบ
1.	ตรวจสอบการใช้ค่าสาธารณูปโภคและหนี้ค้างชำระ ค่าสาธารณูปโภค รายงาน สพฐ. ไตรมาสที่ 4/63	1 - 25 ต.ค. 63	นางกมลวรรณ กังวานเกียรติกุล
2.	ตรวจสอบสถานศึกษาจำนวน 20 แห่ง 2.1 ตรวจสอบการเงินการบัญชีสถานศึกษา 2.2 ตรวจสอบเงินอุดหนุนอาหารกลางวัน 2.2 ตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง	8 ต.ค. 63 – 30 เม.ย. 64	นางอาภรณ์ หัสดีสาร นางกมลวรรณ กังวานเกียรติกุล
3.	ตรวจสอบการใช้ค่าสาธารณูปโภคและหนี้ค้างชำระ ค่าสาธารณูปโภค รายงาน สพฐ. ไตรมาสที่ 1/64	1 - 25 ม.ค. 64	นางกมลวรรณ กังวานเกียรติกุล
4.	รายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีรอบ 6 เดือน ในระบบ ARS	1 – 30 เม.ย. 64	นางอาภรณ์ หัสดีสาร นางกมลวรรณ กังวานเกียรติกุล
5.	ตรวจสอบสถานศึกษา จำนวน 5 แห่ง โครงการ สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับ อนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (โครงการตรวจร่วมกับ สพฐ.)	เม.ย. – มิ.ย. 64	นางอาภรณ์ หัสดีสาร นางกมลวรรณ กังวานเกียรติกุล
6.	ตรวจสอบการใช้ค่าสาธารณูปโภคและหนี้ค้างชำระ ค่าสาธารณูปโภค รายงาน สพฐ. ไตรมาสที่ 2/64	1 – 25 เม.ย. 64	นางกมลวรรณ กังวานเกียรติกุล
7.	ตรวจสอบสถานศึกษาจำนวน 20 แห่ง - ตรวจสอบการเงินการบัญชีสถานศึกษา	1 ก.ค. – 31 ส.ค. 64	นางอาภรณ์ หัสดีสาร นางกมลวรรณ กังวานเกียรติกุล
8.	ตรวจสอบการใช้ค่าสาธารณูปโภคและหนี้ค้างชำระ ค่าสาธารณูปโภค รายงาน สพฐ. ไตรมาสที่ 3/64	1 – 25 ก.ค. 64	นางกมลวรรณ กังวานเกียรติกุล

ที่	ขั้นตอน/กิจกรรม	วัน/เดือน/ปี	ผู้รับผิดชอบ
9.	รายงานผลการปฏิบัติงานตรวจสอบตามแผนปฏิบัติการประจำปีรอบ 12 เดือน ในระบบ ARS	20 ก.ย. – 15 ต.ค 64	นางอาภรณ์ หัสติสาร นางกมลวรรณ กังวานเกียรติกุล
10.	จัดทำแผนปฏิบัติการตรวจสอบภายในประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	15 – 30 ก.ย. 2564	นางอาภรณ์ หัสติสาร
11.	การอบรมเชิงปฏิบัติการด้านการตรวจสอบภายในสำหรับผู้ตรวจสอบภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปีงบประมาณ 2564	มกราคม 2564	นางอาภรณ์ หัสติสาร นางกมลวรรณ กังวานเกียรติกุล
12.	ผู้ตรวจสอบภายใน เข้ารับการอบรมตามหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ตรวจสอบภายในภาครัฐ (CGIA) จำนวน 1 หลักสูตร	กรกฎาคม 2564	นางอาภรณ์ หัสติสาร นางกมลวรรณ กังวานเกียรติกุล
13.	การประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ตรวจสอบภายใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เครือข่ายที่ 5 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564	สิงหาคม 2564	นางอาภรณ์ หัสติสาร นางกมลวรรณ กังวานเกียรติกุล

5. งบประมาณจาก : แผนงานพื้นฐาน พื้นฐานด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 18,900.- บาท

ที่	รายการ/กิจกรรม/การใช้งบประมาณ	งบประมาณ	จำแนกหมวดรายจ่าย		
			ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ
กิจกรรมที่ 1					
1.	การตรวจสอบภายในสถานศึกษา	18,900			
	- ค่าพาหนะ (ค่าน้ำมัน) 300x45 โรงเรียน			13,500	
	- ค่าเบี้ยเลี้ยงพนักงานขับรถ 45 วัน ๆ ละ 120 บาท			5,400	
กิจกรรมที่ 2					
2.	การอบรมเชิงปฏิบัติการ ด้านการตรวจสอบภายใน	-			
	สำหรับผู้ตรวจสอบภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา				
	ปีงบประมาณ 2564				
กิจกรรมที่ 3					
3.	ผู้ตรวจสอบภายในเข้ารับการอบรมตาม	-			
	หลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ตรวจสอบภายใน				
	ภาครัฐ (CGIA) หลักสูตร Comprehensive				
กิจกรรมที่ 4					
4.	การประชุมเชิงปฏิบัติการผู้ตรวจสอบภายใน	-			
	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เครือข่ายที่ 5				
	ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564				
รวมงบประมาณทั้งสิ้น		18,900		18,900	

หมายเหตุ * ขออนุมัติใช้จ่ายทุกรายการ

6. ผลผลิต (Outputs)

สถานศึกษา จำนวน 45 หน่วยรับตรวจ ได้รับการตรวจสอบภายใน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

7. ผลลัพธ์ (Outcomes)

7.1 ส่งเสริมให้เกิดกระบวนการกำกับดูแลที่ดี และเกิดความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน ป้องกันการประพฤติมิชอบหรือการทุจริต และเป็นการลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจนทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์

7.2 ส่งเสริมให้องค์กรได้ข้อมูลหรือรายงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ และเป็นพื้นฐานของหลักความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ ได้รับความรู้ สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและสมบูรณ์

8.2 ผู้ตรวจสอบภายในได้รับความรู้ ประสบการณ์จากการเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา สามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติงานตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8.3 เครือข่ายผู้ตรวจสอบภายใน มีความเข้มแข็ง มีความสามัคคี ทำให้มีพลังในการร่วมกันคิดวิเคราะห์วางแผนการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้เสนอโครงการ

(นางกมลวรรณ กังวานเกียรติกุล)

นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการพิเศษ

ผู้เห็นชอบโครงการ

(นางอาภรณ์ หัสดีสาร)

ผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายใน

ผู้เห็นชอบโครงการ

(นางจิตรา แก้วทนต์)

ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน

ผู้อนุมัติโครงการ

(นายวิรัตน์ ไกรแก้ว)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

เอกสารประกอบโครงการปฏิบัติการตรวจสอบภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

หน่วยรับตรวจ เรื่องที่ตรวจสอบ	ประเภท การตรวจสอบ	หน่วยรับตรวจ	ระดับ ความเสี่ยง	ระยะเวลา ที่ตรวจสอบ	จำนวน คน/วัน	ผู้รับผิดชอบ
การตรวจสอบ สพป.นศ.3						
- ตรวจสอบการใช้จ่าย ค่าสาธารณูปโภค ตามมติ คณะรัฐมนตรี ของ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา	Compliance Audit	สพป.นศ.3	ต่ำ	1-25 ต.ค.2563 1-25 ม.ค. 2564 1-25 เม.ย.2564 1-25 ก.ค. 2564	2/40 (2 คน X 20วัน)	นางอาภรณ์, นางกมลวรรณ
การตรวจสอบสถานศึกษา						
1) ตรวจสอบการใช้จ่าย ค่าสาธารณูปโภค ตามมติ คณะรัฐมนตรี ของสถานศึกษาในสังกัด	Compliance Audit	รร.ในสังกัด ทุกโรงเรียน	ต่ำ	1-25 ต.ค.2563 1-25 ม.ค. 2564 1-25 เม.ย.2564 1-25 ก.ค. 2564	2/60 (2 คน X 30วัน)	นางอาภรณ์, นางกมลวรรณ
2) - ตรวจสอบการปฏิบัติ งานด้านการเงิน การบัญชี	Financial Audit	สถานศึกษา 20 แห่ง				
- ตรวจสอบกิจกรรมเงิน	Compliance Audit	1.บ้านนา	สูง	26 ต.ค.63-	2/160	นางอาภรณ์,
อุดหนุนรับจากองค์กร	Performance Audit	2.วัดคงคาดี	ปานกลาง	30 เม.ย.64	(2 คน X 80วัน)	นางกมลวรรณ
ปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อ		3.บ้านศาลาตะเคียน	สูง			
จัดโครงการอาหาร		4.บ้านบางเนียน	ปานกลาง			
กลางวันในโรงเรียน		5.วัดโบสถ์	ปานกลาง			
ประถมศึกษา		6.บ้านเกาะทัง	ปานกลาง			
- ตรวจสอบการจัดซื้อ		7.วัดหอยกัน	ปานกลาง			
จัดจ้าง ตาม พรบ.		8.วัดผาพระบาทฯ	ปานกลาง			
การจัดซื้อจัดจ้างฯ		9.บ้านโคกทราย	ปานกลาง			
		10.วัดโคกยาง	ปานกลาง			
		11.บ้านศาลาแก้ว	ปานกลาง			
		12.วัดห้วยแหงฯ	สูง			
		13.บ้านทุ่งไม้ไผ่	สูง			
		14.วัดท่าเสม็ด	ปานกลาง			
		15.ตชด.บ้านควนมีชัย	สูง			
		16.บ้านลำหัก	สูง			
		17.วัดแร่ราษฎร์สุทัศน์	สูง			
		18.วัดโคกคราม	ปานกลาง			
		19.บ้านหนองมาก	ปานกลาง			
		20.วัดถลุงทอง	ปานกลาง			
3) โครงการสนับสนุน	Financial Audit	สถานศึกษา 5 แห่ง				
ค่าใช้จ่ายในการจัด	Compliance Audit	1.บ้านห้วยหาร	สูง	1 พ.ค.64 -	2/60	นางอาภรณ์,
การศึกษาตั้งแต่ระดับ	Performance Audit	2.วัดไม้เสียบ	สูง	30 มิ.ย. 64	(2 คน X 30วัน)	นางกมลวรรณ
อนุบาลจนจบการศึกษา		3.บ้านปากเชียร	สูง			
ขั้นพื้นฐาน		4.บ้านหนองบอน	สูง			
		5.วัดป่าระกำ	สูง			

หน่วยรับตรวจ เรื่องที่ตรวจสอบ	ประเภท การตรวจสอบ	หน่วยรับตรวจ	ระดับ ความเสี่ยง	ระยะเวลา ที่ตรวจสอบ	จำนวน คน/วัน	ผู้รับผิดชอบ
4) ตรวจสอบ	Financial Audit	สถานศึกษา 20 แห่ง				
การปฏิบัติงาน	Compliance Audit	1.วัดทองพูน	ปานกลาง	1 ก.ค.64-	2/80	นางอาภรณ์,
ด้านการเงิน การบัญชี	Performance Audit	2.บ้านเนินธัมมัง	ปานกลาง	30 กย.64	(2 คน X 40วัน)	นางกมลวรรณ
		3.วัดบางยี่ว	สูง			
		4.บ้านหอยราก	ปานกลาง			
		5.วัดสามแพรก	ปานกลาง			
		6.บ้านบางวัง	ปานกลาง			
		7.บ้านบางมูลนาก	ปานกลาง			
		8.วัดตรงบน	ปานกลาง			
		9.บ้านลำคลอง	ปานกลาง			
		10.บ้านห้วยน้ำเย็นฯ	ปานกลาง			
		11.วัดท่าเสริม	ปานกลาง			
		12.ตชด.บ้านท่าข้าม	สูง			
		13.บ้านห้วยไส	ปานกลาง			
		14.วัดหนองจิก	ปานกลาง			
		15.วัดควนสมบูรณ์	ปานกลาง			
		16.วัดชะอวด	สูง			
		17.วัดทุ่งโพธิ์	สูง			
		18.วัดธงทอง	ปานกลาง			
		19.วัดธาราวง	สูง			
		20.บ้านห้วยไม้แก่น	ปานกลาง			

ภาพถ่ายประกอบกิจกรรมตรวจสอบของหน่วยตรวจสอบภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ภาคผนวก

คู่มือ
ข้อตกลงประโชชน์ทับซ้อนของข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

คำนำ

เนื่องจากปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในระบบราชการยุคปัจจุบันส่วนหนึ่งเกิดจากผลประโยชน์ขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม ในการดำรงตำแหน่งของเจ้าหน้าที่รัฐหรือที่เราเรียกกันว่า “ผลประโยชน์ทับซ้อน” จึงถือได้ว่าปัญหาการมีผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมาย หรือจริยธรรม ด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรมจนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางการเงินและทรัพยากรต่างๆ คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคมรวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ด้วย

ดังนั้น เพื่อช่วยป้องกันมิให้เกิดปัญหาการมีผลประโยชน์ทับซ้อนขึ้น คณะทำงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๓ ได้วิเคราะห์ความเสี่ยง และรวบรวมหลักการ แนวคิด เพื่อการบริหารจัดการระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์สาธารณะ ที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีผลประโยชน์ ส่วนตนอยู่ และได้ใช้อิทธิพลตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดประโยชน์ส่วนตัว โดยก่อให้เกิดผลเสียต่อผลประโยชน์ส่วนรวม ในหลายรูปแบบไม่เฉพาะในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงิน หรือทรัพย์สินด้วยและได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน โดยนำเสนอถึงหลักการ แนวคิด พร้อมข้อเสนอแนะทางนำไปปรับใช้ในการบริหารจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนเพื่อลดปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบให้หมดไป ในที่สุด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๓ ทุกระดับทุกคน รวมทั้งผู้ที่สนใจศึกษาแนวทางเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการบริหาร และเพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๓

๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔

สารบัญ

	หน้า
คำนิยาม “ผลประโยชน์ทับซ้อน”	๑
มูลเหตุสำคัญของการทุจริต	๑
รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน	๒
แนวทางการปฏิบัติตนเองของเจ้าหน้าที่ของรัฐ	๓
รูปแบบทั่วไปของการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๓
การป้องกันการทุจริต	๔
การให้ – การรับของขวัญและผลประโยชน์	๔
แนวพิจารณาในทางปฏิบัติ	๕
ข้อเสนอแนะในการพิจารณาเกี่ยวกับการให้-รับของขวัญและหรือผลประโยชน์อื่นใดในทางปฏิบัติ	๗

ผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือ การขัดกันของผลประโยชน์ (Conflict of interest) หมายถึง การใช้อำนาจในการตัดสินใจที่มีความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวหรือพรรคพวกกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือสถานการณ์ที่บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งอันเป็นที่ไว้วางใจ เช่น ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงในองค์กร ผู้ประกอบวิชาชีพครู หรือบุคคลที่มีบทบาทหลากหลายและบทบาทเหล่านั้นก็เกิดขัดกันเอง เช่น ผู้จัดการฝ่ายขายอาจมีหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และก็อาจมีหน้าที่ในทางกตัญญูแก่ญาติ ต่อญาติ พี่น้อง ที่เสนอขายสินค้าใด ๆ เป็นต้น ต้องเลือกระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ในวิชาชีพ ซึ่งทำให้ตัดสินใจยากในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอคติ แต่สามารถทำให้ทุเลาเบาบางลงได้ด้วยการตรวจสอบโดยบุคคลภายนอก

ผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นส่วนหนึ่งของการเริ่มทุจริต

คำว่า “ทุจริต” ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑) หมายถึง “เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น”

คำว่า “ทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่” ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ “การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะเวลาที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๖๐)

คอร์รัปชัน คือ การใช้อำนาจที่ได้รับความไว้วางใจในทางที่ผิดเพื่อประโยชน์ส่วนบุคคล

การทุจริตคอร์รัปชัน คือ การใช้อำนาจหรืออิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่ที่ตนเองมีอยู่ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเอง ญาติพี่น้อง และพวกพ้อง

สรุปรูปทุจริต ก็คือการดำเนินการบางอย่างที่แสวงประโยชน์แก่ตนเองและพวกพ้องที่กฎหมายกำหนดให้รับโทษมากหรือน้อย และเป็นการกระทำที่ผิดศีลธรรม

มูลเหตุสำคัญของการทุจริต

- (๑) เจ้าหน้าที่ขาดคุณธรรมและไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ
- (๒) ขาดกลไกในการลงโทษและการบังคับใช้กฎหมาย
- (๓) เจ้าหน้าที่ได้รับค่าตอบแทน หรือเงินเดือนต่ำ ไม่สัมพันธ์กับหน้าที่รับผิดชอบ
- (๔) สภาพการทำงานเปิดโอกาสเอื้ออำนวยต่อการกระทำทุจริต กระบวนการปฏิบัติงานมีช่องโหว่

ระดับการทุจริต

๑. การทุจริตทั่วไป ได้แก่ โกงข้อสอบ, ลอกการบ้าน, ซื้อสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์
๒. การทุจริตในระดับท้องถิ่น
๓. การทุจริตในภาคเอกชน
๔. การทุจริตในหน่วยงานราชการ
๕. การทุจริตของนักการเมืองระดับชาติ

การกระทำที่อยู่ในข่าย Conflict of interest ได้แก่

รับผลประโยชน์ (Accepting Benefits) คือ การรับสินบนหรือรับของขวัญ เช่น เป็นเจ้าพนักงานสรรพากรแล้วรับเงินจากผู้มาเสียภาษี หรือเป็นเจ้าหน้าที่จัดซื้อแล้วไปรับไม้กอล์ฟจากร้านค้า เป็นต้น

ใช้อิทธิพล (Influence Peddling) เป็นการเรียกผลตอบแทนในการใช้อิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่เพื่อส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอย่างไม่เป็นธรรม เป็นต้น

ผลประโยชน์ทับซ้อนมีผลต่อการปฏิบัติงาน

- เป็นบ่อเกิดการทุจริตประทุมิชอบ
- สะท้อนการขาดหลักธรรมาภิบาล
- เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ

รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อนแบ่งออกเป็น ๗ รูปแบบ

๑. การรับผลประโยชน์ต่างๆ (Acceptance of Benefit) เช่น รับของขวัญ เงินสนับสนุน เงินที่ลูกค้าของหน่วยงานบริจาคให้

๒. การทำธุรกิจกับตนเอง (Self Dealing) หรือเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของตนเอง เช่น มีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานต้นสังกัด

๓. การทำงานหลังออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะหรือหลังเกษียณไปแล้ว (Post Employment) เช่น ลาออกจากหน่วยงานไปทำงานในหน่วยงานที่ดำเนินธุรกิจที่ตนเองเคยมีอำนาจควบคุมกำกับดูแล

๔. การทำงานพิเศษ (Outside Employment or Moonlighting) เช่น ตั้งบริษัทดำเนินการธุรกิจที่แข่งขันหรือรับงานจากต้นสังกัด

๕. การรับรู้ข้อมูลภายใน (Inside Information) เช่น ใช้ประโยชน์จากข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ตนเอง

๖. การใช้สมบัติของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ส่วนตัว (Using Employer's Property for Private Usage) เช่น การนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว

๗. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง (Pork Barreling) เช่น รัฐมนตรีเจ้าสังกัดอนุมัติโครงการไปลงในเขตพื้นที่เลือกตั้งตนเองเพื่อใช้หาเสียง รวมถึงใส่ชื่อตนเองในฐานะรัฐมนตรี ส.ส. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ส.อบจ.) เพื่อแสดงความเป็นเจ้าของทรัพย์สินสาธารณะ เช่น ถนนที่พักรถประจำทาง อ่างเก็บน้ำ สวนสาธารณะ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการเมือง เป็นต้น

ปัจจัย ๓ ประการ ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๑. บุคคลดำรงตำแหน่งของรัฐที่ต้องรับผิดชอบต่อประโยชน์สาธารณะ
๒. เกิดภาวะผลประโยชน์ส่วนตนเข้ามาแทรกแซงการตัดสินใจหรือการใช้อำนาจ
๓. เกิดการตัดสินใจเพื่อประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม

การฉ้อราษฎร์บังหลวง (Corruption)

๑. พฤติกรรมหรือการกระทำ ไม่กระทำตามกฎหมายที่กำหนดไว้ (Nonfeasance)
๒. การกระทำที่น้อยกว่าหรือไม่ดีเท่าที่กฎหมายระบุไว้ (Malfeasance)
๓. การกระทำเกินหรือมากกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ (Overfeasance)
๔. เคารพยำเกรงคนรวยคนมีอำนาจมากกว่าคนดี (Misfeasance)

แนวทางการปฏิบัติตนเองของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

- หลักนิติธรรม
- หลักคุณธรรม
- หลักความโปร่งใส
- หลักการมีส่วนร่วม
- หลักความรับผิดชอบ
- หลักความคุ้มค่า

รูปแบบทั่วไปของการทุจริตและประพฤติดมิชอบ

๑. รับสินบน
๒. คอร์รัปชั่น
๓. ผลประโยชน์ทับซ้อน
๔. การยกยอกทรัพย์สินของรัฐ
๕. เอื้อประโยชน์เข้าตัวเอง พรรคพวก หรือพี่น้อง
๖. จัดทำโครงการที่ได้ผลประโยชน์ตอบแทนไม่คุ้มค่าเงินที่ลงทุนไป

ข้าราชการประจำทั่วไป กิจกรรมที่มีความเสี่ยง

๑. การนำข้อมูลลับ/ข้อมูลภายในมาใช้ประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือพวกพ้อง
๒. หัวหน้าหน่วยงานซึ่งครอบครองประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างแต่งตั้งให้ญาติ/คนสนิท/คนที่มีความสัมพันธ์อันญาติขึ้นเป็นผู้อำนวยการกองพัสดุ
๓. การช่วยญาติมิตรหรือคนสนิทให้ได้งานในหน่วยงานที่ตนมีอำนาจ
๔. การรับผลประโยชน์หรือการเรียกร้องสิ่งตอบแทน จากการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ
๕. การรับงานนอกหรือการทำธุรกิจที่เบียดบังเวลาราชการ/งานโดยรวมของหน่วยงาน
๖. การทำงานหลังเกษียณให้กับหน่วยงานที่มีผลประโยชน์ขัดกับหน่วยงานต้นสังกัดเดิม
๗. การนำรถของทางราชการไปใช้ในกิจธุระส่วนตัวและในหลายกรณีมีการเบิกค่าน้ำมันด้วย
๘. การนำบุคลากรของหน่วยงานไปใช้เพื่อการส่วนตัว
๙. การรับงานจากภายนอกจนกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ประจำ

... ฯลฯ...

ประชาชน

- การให้ค่าน้ำร้อนน้ำชาแก่เจ้าหน้าที่เพื่อแลกกับผลประโยชน์ที่จะได้รับ

การป้องกันการทุจริต

๑. สร้างจิตสำนึก ผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นเรื่องผิดด้านจริยธรรม หากกระทำผิดถือว่าโกง
 - คอยเฝ้าระวังตรวจสอบ
๒. สีนบน
 - กำหนดราคาของขวัญ
 - การรับของขวัญ มีการจดบันทึกไว้
๓. เปิดเผยข้อมูล
๔. จับตาระวัง
๕. กำหนดระยะเวลา
 - ข้าราชการเกษียณอายุราชการ
 - หลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่จะมีสองบทบาทที่ผลประโยชน์ขัดกัน

กลไกกันโกง

๑. การสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและภาคส่วนต่างๆ
๒. พัฒนากฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
 - ดำเนินคดีรวดเร็ว
 - ไม่มีข้อยกเว้น
 - ไม่รอลงโทษ
 - ไม่ละเว้นโทษ
๓. ส่งเสริมสร้างพลังอำนาจทางสังคมให้ภาคประชาชนได้มีส่วนร่วมในการต้านทุจริตมากขึ้น
๔. การเสริมสร้างสังคมคุณธรรมความดี สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา ส่วนราชการ และสังคม โดยการ
 - สร้างจิตสำนึกสาธารณะ
 - สร้างค่านิยมเชิงบวก
 - ลดการกระทำทุจริต
 - มุ่งเน้นพัฒนาจิตใจ
 - ไม่เชิดชูวัตถุ

การให้ – การรับของขวัญและผลประโยชน์

หลักการและแนวคิดนี้สามารถประยุกต์ใช้ประกอบการดำเนินการตามนโยบายการให้และรับของขวัญและผลประโยชน์ของข้าราชการพลเรือนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ในประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการของส่วนราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ เนื่องจากความเชื่อถือว่าว่างใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐว่า จะต้องตัดสินใจและกระทำหน้าที่ โดยยึดผลประโยชน์สาธารณะเป็นหลักปราศจากผลประโยชน์ส่วนบุคคล หากข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐคนใดรับของขวัญและผลประโยชน์ที่ทำให้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ และการกระทำหน้าที่ถือว่าเป็นการประพฤตินิมิชอบ ย่อมทำลายความเชื่อถือว่าว่างใจของประชาชน กระทบต่อความถูกต้องชอบธรรมที่องค์กรภาครัฐยึดถือในการบริหารราชการรวมทั้งกระทบต่อกระบวนการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

• อะไรคือของขวัญและประโยชน์อื่นใดที่ใช้ในความหมายนี้

ของขวัญและประโยชน์อื่นใด หมายถึง สิ่งใด ๆ หรือบริการใด ๆ (เงิน ทรัพย์สิน สิ่งของ บริการหรืออื่นๆ ที่มีมูลค่า) ที่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐให้และหรือได้รับที่นอกเหนือจากเงินเดือน รายได้ และผลประโยชน์จากการจ้างงานในราชการปกติ

ของขวัญและผลประโยชน์อื่นใด สามารถตีค่าตีราคาเป็นเงิน หรืออาจไม่สามารถตีค่าตีราคาได้ ของขวัญที่สามารถตีราคาได้ (Tangible gifts) หมายถึง สินค้าบริโภค ความบันเทิง การต้อนรับ ให้ที่พัก การเดินทาง อุปกรณ์เครื่องใช้ เช่น ตัวอย่างสินค้า บัตรของขวัญ เครื่องใช้ส่วนตัว บัตรกำนัล บัตรลดราคาสินค้าหรือบริการ และเงิน เป็นต้น

ของขวัญและประโยชน์อื่นใดที่คิดเป็นราคาไม่ได้ (Intangible gifts and benefits) หมายถึง สิ่งใดๆ หรือบริการใดๆ ที่ไม่สามารถคิดเป็นราคาที่จะซื้อขายได้ อาทิเช่น การให้บริการส่วนตัว การปฏิบัติด้วยความชอบส่วนตัว การเข้าถึงประโยชน์ หรือการสัญญาว่าจะให้หรือการสัญญาว่าจะได้รับประโยชน์มากกว่าคนอื่น ๆ

แนวพิจารณาในทางปฏิบัติ

ของขวัญหรือผลประโยชน์ใดๆ เมื่อเทียบกับราคาตลาดมีค่าเกิน ๓,๐๐๐ บาท ต้องรายงานหน่วยงานและลงทะเบียนไว้

ถ้าของขวัญหรือผลประโยชน์ที่มีค่าทางการตลาด ระหว่าง ๓,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท และเจ้าหน้าที่ที่มีความจำเป็นต้องรับ ให้องค์กรโดยหัวหน้าส่วนราชการตัดสินใจว่าสมควรให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐคนนั้นรับทรัพย์สินดังกล่าวหรือไม่

ถ้าของขวัญหรือผลประโยชน์ที่มีค่าทางการตลาดมากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท ให้ส่งมอบเป็นทรัพย์สินขององค์กร เพื่อใช้ประโยชน์สาธารณะและหรือตามความเหมาะสม องค์กรอาจพิจารณาอนุญาตให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเก็บรักษาของไว้เป็นกรณีไป เช่น ของขวัญในการย้ายหน่วยงานในขณะดำรงตำแหน่งเดิม ของขวัญในโอกาสเกษียณอายุราชการหรือลาออกจากงาน ของขวัญหรือผลประโยชน์ที่เพื่อนร่วมงานให้เมื่อเจ็บป่วย ฯลฯ

ถ้าในปีงบประมาณใดๆ คุณค่ารวมของของขวัญและหรือผลประโยชน์ที่ได้รับจากผู้ให้คนเดียว กลุ่มเดียวกัน หรือผู้ที่มีความสัมพันธ์กันหลายๆ ครั้ง เมื่อรวมกันทั้งปีมีค่ามากกว่า ๓,๐๐๐ บาท ต้องรายงานของขวัญหรือผลประโยชน์แต่ละอย่างที่ได้รับ

ถ้าในปีงบประมาณใดๆ ได้ของขวัญและหรือผลประโยชน์จากผู้รับบริการ แม้จะต่างคนต่างกลุ่ม เพื่อเป็นการขอบคุณในการให้บริการที่ดี แต่เมื่อรวมกันแล้วมีค่ามากกว่า ๓,๐๐๐ บาทต้องรายงานของขวัญหรือผลประโยชน์แต่ละอย่างนั้น

ของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่ได้รับเพื่อเป็นการขอบคุณจากผู้รับบริการ (ประชาชน องค์กร เอกชน) ที่ได้อย่างสม่ำเสมอ บ่อยครั้ง อาจทำให้เกิดข้อสงสัยจากประชาชนว่ามีอิทธิพลบิดเบือน ก่อให้เกิดอคติในการให้บริการของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐ หรืออาจก่อให้เกิดความรู้สึกชอบ และคาดหวังว่าจะได้รับของขวัญและหรือผลประโยชน์เมื่อมีผู้มารับบริการ ควรปฏิเสธการรับ

เงินสดหรือสิ่งใด ๆ ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินได้ (ตัวอย่าง เช่น หุ่น พันธบัตร ลอตเตอรี่) ต้องปฏิเสธไม่รับไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใดๆ

เราจะเก็บรักษาไว้เองได้หรือไม่

- ๑) ปกติสามารถเก็บรักษาไว้เอง หากมีค่าไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท
- ๒) หากมีราคาทางการตลาดระหว่าง ๓,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท ส่วนราชการต้องพิจารณาตัดสินว่าข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐนั้น ๆ จะเก็บไว้เองได้หรือไม่
- ๓) หากราคามากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท จะต้องให้เป็นทรัพย์สินของส่วนราชการ และส่วนราชการพิจารณาตัดสินว่าจะใช้ประโยชน์อย่างไร

ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ (มาตรา ๑๐๓)

ข้อ ๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาได้ดังต่อไปนี้

- (๑) จากญาติ ซึ่งให้โดยเสน่หาตามจำนวนที่เหมาะสมตามฐานานุรูป
- (๒) จากบุคคลอื่นราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นที่มีมูลค่าเกินกว่า ๓,๐๐๐ บาท โดยมีความจำเป็นต้องรับเพื่อรักษาไมตรีมิตรภาพ ต้องแจ้งผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานโดยทันทีที่สามารถกระทำได้

หากมีความจำเป็นต้องรับเพราะเพื่อรักษาไมตรี...จะอย่างไร

- แจ้งผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการวินิจฉัย
- มีเหตุผล รับได้ - รับไว้
- ไม่มีเหตุควรรับ - ส่งคืน ส่งคืนไม่ได้มอบให้ส่วนราชการ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔

ข้อ ๒๒ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไรของบุคคลหรือนิติบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไรตามกฎหมายว่าด้วยการเรียไรซึ่งมิใช่หน่วยงานของรัฐจะต้องไม่กระทำการดังต่อไปนี้

- (๑) ใช้หรือแสดงตำแหน่งหน้าที่ให้ปรากฏในการดำเนินการเรียไรไม่ว่าจะเป็นการโฆษณาด้วยสิ่งพิมพ์ตามกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ หรือสื่ออย่างอื่นหรือด้วยวิธีการอื่นใด
- (๒) ใช้ สั่ง ขอร้อง หรือบังคับให้ผู้ใต้บังคับบัญชา หรือบุคคลใดช่วยทำการเรียไรให้หรือกระทำในลักษณะให้ผู้นั้นอยู่ในภาวะจำยอมไม่สามารถปฏิเสธ หรือหลีกเลี่ยงที่จะไม่ช่วยทำการเรียไรไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

การฝ่าฝืนกฎนี้มีโทษอย่างไร

การฝ่าฝืนนโยบายว่าด้วยการรับของขวัญหรือผลประโยชน์นั้น และพร้อมฝ่าฝืนการปฏิบัติ ตามประมวลจริยธรรมอาจตุกลงโทษตักเตือน ตัดเงินเดือน จนกระทั่งถึงไล่ออก ขึ้นกับความร้ายแรงของการฝ่าฝืน นอกจากนั้น หากการรับของขวัญหรือผลประโยชน์นั้น ๆ เข้าข่ายการรับสินบน ฉ้อฉล ทูจริต และสามารถพิสูจน์ได้ว่า ข้าราชการและหรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐนั้น ๆ รับของขวัญหรือผลประโยชน์ซึ่งมีผลต่อความเป็นธรรม ก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ผู้ให้โดยมิชอบ หากถูกตัดสินว่าผิดจริง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนอาจมีส่วนร่วมในการรับโทษทางอาญาด้วย

- จำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือ ปรับไม่เกิน ๖,๐๐๐ บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

• การรับของขวัญและผลประโยชน์ : กฎแห่งความเสี่ยง

การรับของขวัญและผลประโยชน์ใด ๆ เป็นสาเหตุให้สาธารณชนรับรู้ว่าการปฏิบัติอย่างมือคด มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ก่อให้เกิดการทำลายความเชื่อถือศรัทธาของประชาชนต่อภาครัฐและต่อข้าราชการ

ประมวลจริยธรรมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๙ กำหนดให้มาตรฐานทางจริยธรรมและจรรยาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภทให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมที่กำหนดขึ้น ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งให้สำนักงาน ก.ค.ศ. ดำเนินการจัดทำประมวลจริยธรรมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปตามค่านิยมหลัก (Core Value) ๙ ประการ ของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินให้คำแนะนำให้หน่วยงานทั้งหลายถือปฏิบัติ

จากความเป็นมาดังกล่าว สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้เสนอร่างประมวลจริยธรรมและจรรยาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในการประชุม ก.ค.ศ. เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ซึ่งที่ประชุมพิจารณาและเห็นชอบร่างประมวลจริยธรรมฯ ดังกล่าวแล้ว โดยมีค่านิยมหลักกำหนดไว้ ดังนี้

หมวด ๓ ค่านิยมหลักของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ข้อ ๔ บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการทุกตำแหน่งมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายคุณธรรมจริยธรรม อำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนและผู้เรียนตามหลักธรรมาภิบาล โดยต้องยึดมั่นในค่านิยมหลัก ดังนี้

- (๑) ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม มีความศรัทธาและปฏิบัติตนตามหลักศาสนาตามที่ตนนับถือ
- (๒) ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- (๓) ต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่และต้องยึดถือประโยชน์ของผู้เรียนและประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน หรือส่วนกลุ่ม
- (๔) มีจิตสำนึกที่ดี และมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ เสียสละ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้
- (๕) ยึดมั่นในหลักนิติธรรม ยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และชอบด้วยกฎหมาย
- (๖) มีความซื่อสัตย์สุจริต ละเว้นการแสวงหาประโยชน์ที่มีขอบโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ ไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- (๗) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความถูกต้อง เทียบธรรม เป็นกลางทางการเมือง ให้บริการแก่ผู้เรียนและประชาชนโดยมีอัธยาศัยที่ดีและไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

ข้อเสนอแนะในการพิจารณาเกี่ยวกับการให้ - รับของขวัญและหรือผลประโยชน์อื่นใดในทางปฏิบัติ

• เราจะจัดการอย่างไร

การจะรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใด ๆ มี ๓ คำถาม ที่ใช้ในการตัดสินใจว่าจะรับ หรือไม่รับของขวัญและหรือผลประโยชน์ คือ

- ๑) เราควรรับหรือไม่
- ๒) เราควรรายงานการรับหรือไม่
- ๓) เราสามารถเก็บไว้เป็นของตนเองได้หรือไม่

• เราควรรับหรือไม่

ตามหลักการทางจริยธรรมแม้ว่าเราจะไม่ควรรับ แต่มีหลายโอกาสที่เราไม่สามารถปฏิเสธได้ หรือเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน ในสังคมอย่างใดก็ตาม มีหลายโอกาสที่ไม่เป็นการเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะรับ

๑) ถ้าเป็นการให้เงิน ท่านจะต้องปฏิเสธ ไม่ว่าจะเป็นโอกาสใด ๆ การรับเงินสดหรือสิ่งใด ๆ ที่สามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเงิน เช่น ลอตเตอรี่ หุ้่น พันธบัตร เป็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม และอาจเข้าข่ายการรับสินบน

การถูกเสนอสิ่งใด ๆ นอกเหนือจากเงินนั้น สิ่งที่เราควรนำมาเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ คือ
- ทำไมเขาจึงเสนอให้ เช่น ให้แทนคำขอบคุณ การเสนอให้มีผลต่อการตัดสินใจในการปฏิบัติตน

หรือไม่

- ความประทับใจของท่านต่อของขวัญและหรือผลประโยชน์ที่จะส่งผลต่อการทำงานในอนาคต

ถ้าท่านทำงานอยู่ในกลุ่มเสี่ยง อ่อนไหว หรืออยู่ในข่ายที่ต้องได้รับความไว้วางใจเป็นพิเศษ เช่น งานตรวจสอบภายใน และงานตรวจคุณภาพต่าง ๆ การจัดซื้อจัดจ้าง การออกใบอนุญาตหรือการอนุมัติ/อนุญาตต่าง ๆ ฯลฯ ท่านจะต้องปฏิบัติตามนโยบายและหลักจริยธรรมเรื่องนี้ มากกว่าบุคคลกลุ่มอื่น

๒) การรับก่อให้เกิดการขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวมหรือไม่ หากการรับก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์สาธารณะ แล้วผลประโยชน์ส่วนตน ที่ได้รับกลายเป็นมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือก่อให้เกิดข้อสงสัยต่อสาธารณชนว่าเป็นการประพฤติโดยมิชอบ

การขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการประพฤติมิชอบ และการทุจริตคอร์รัปชัน ในแต่ละส่วนราชการควรกำหนดนโยบายการรับของขวัญและผลประโยชน์ของตนเอง โดยส่วนราชการที่อยู่ในกลุ่มปฏิบัติหน้าที่ที่เสี่ยงต่อการประพฤติมิชอบ ควรกำหนดนโยบายด้านนี้อย่างเคร่งครัดมากกว่าหน่วยงานอื่นๆ หลักการการปฏิบัติงานในภาครัฐอยู่บนพื้นฐานที่ว่า “การกระทำและการตัดสินใจใดๆ จะต้องกระทำด้วยความเป็นกลาง ปราศจากการมีส่วนได้ส่วนเสียในการให้บริการ และปกป้องผลประโยชน์ของสังคมไทยโดยรวม”

ดังนั้น องค์กรหรือบุคคลใด ๆ ไม่ควรใช้ของขวัญหรือผลประโยชน์มาแสวงหาความชอบ ผลประโยชน์ให้กับองค์กรของตนหรือตนเอง เหนือองค์กรหรือบุคคลอื่น ทำให้เกิดความสั่นคลอนความเชื่อถือว่าไว้วางใจที่ประชาชนในสังคมมีต่อภาครัฐ และทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในสังคมประการสำคัญ สมาชิกทั้งหมดในสังคมต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม ภายใต้ระบอบประชาธิปไตย ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีพันธะผูกพันที่จะต้องปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรมโดยกระทำและแสดงออกโดยยึดมาตรฐานความโปร่งใส ความพร้อมรับผิดชอบ และแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้อง เที่ยงธรรม ตลอดเวลาที่มีอาชีพรับราชการไม่ว่าของขวัญและหรือผลประโยชน์นั้นจะมีค่าเพียงเล็กน้อยก็ไม่ควรรับ เพราะก่อให้เกิดความรู้สึกผูกพันหรือพันธะกับผู้ให้ และอาจก่อให้เกิดความเสื่อมศรัทธาต่อประชาชน

เราต้องรายงานหรือไม่

การรายงานการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ตัดสินจากหลักการต่อไปนี้

๑) ธรรมชาติของผู้ให้ : พิจารณาตามกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ รวมทั้งนโยบายของหน่วยงาน เช่น การห้ามรับของขวัญหรือประโยชน์จากคู่สัญญา องค์กรหรือบุคคลที่กำลังจะมาทำการค้า การสัญญาว่าจะให้ - รับ กับองค์กรหรือบุคคลที่จะขอทำใบอนุญาตหรือรับการตรวจสอบด้านต่างๆ หน่วยงานควรกำหนดนโยบายด้านนี้ ให้เคร่งครัดและมีกระบวนการที่ช่วยให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐสามารถจัดการเรื่องนี้ได้อย่างเหมาะสม การรายงานการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ ต้องมีการลงทะเบียนรับอย่างเป็นทางการ

๒) บทบาทหน้าที่ของท่านในองค์กร : ถ้าข้าราชการนั้น ๆ ทำงานในขอบข่ายที่อ่อนไหวและต้องการความเชื่อถือไว้วางใจเป็นพิเศษ และหรือกลุ่มที่เกี่ยวกับการได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์ทั้งจากระดับองค์กรและระดับบุคคล อาทิเช่น งานตรวจสอบ งานจัดซื้อจัดจ้าง การให้ใบอนุญาต/ยึดใบอนุญาต ฯลฯ ควรให้แน่ใจที่สุดว่าตัวท่านและองค์กรมีความเที่ยงธรรม และจะไม่ถูกตั้งข้อสงสัย แม้ว่าหน่วยงานของท่านมิได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการห้ามรับของขวัญหรือผลประโยชน์ใด ๆ และมีได้กำหนดให้รายงานการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ ท่านควรดำรงความถูกต้องด้วยการรายงานหรือปฏิเสธที่จะรับของขวัญและหรือผลประโยชน์นั้น ๆ

เราสามารถเก็บไว้เป็นของตนเองได้หรือไม่

การกำหนดว่าของขวัญและหรือประโยชน์อื่นใดควรต้องรายงานหรือไม่ ควรจะต้องให้องค์กรเก็บรักษาไว้หรือไม่ หรือควรตกเป็นของข้าราชการ ให้เทียบกับค่าตามราคาตลาดโดยต้องมีค่าน้อยกว่า ๓,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓

- ของขวัญทั้งหมดที่มีค่าทางวัฒนธรรมหรือประวัติศาสตร์ เช่น งานศิลปะ พระพุทธรูป เครื่องประดับโบราณ ฯลฯ แม้จะมีขนาดเล็กหรือเป็นเรื่องเล็กน้อย ของขวัญนั้นๆ ย่อมเป็นทรัพย์สินขององค์กร ไม่ว่าจะมียุทธราคาเท่าใด

- ของขวัญหรือผลประโยชน์ที่ได้รับเมื่อเทียบกับราคาตลาด มีค่าน้อยกว่า ๓,๐๐๐ บาท ไม่ต้องรายงานและอาจเก็บเป็นของตนเองได้
